

themanummer: kwissen en televisiespelletjes

gust de meyer

In de Amerikaanse traditie worden ze 'quiz and game shows' geheten. Wij spreken over 'kwissen en televisiespelletjes' en durven ze ook wel eens plaatsen onder de gemeenschappelijke noemer 'spelprogramma's op televisie'.

Dergelijke spelprogramma's hebben in het verleden niet altijd op de grootste academische belangstelling mogen rekenen. Bovendien, wanneer aan televisiespelletjes al enige aandacht werd geschonken, dan was het - en is het nog vaak steeds - met de bedoeling ze te categoriseren als verwerpe-lijk laag bij de gronds amusement.

De bedoeling van dit themanummer is een inventaris te maken van wat er al aan onderzoek is verricht, mogelijk ook suggesties te formuleren voor verder onderzoek. De daarbij onderliggende gedachte is dat televisiespelletjes, ook al zijn het maar televisiespelletjes, een ernstige analyse waard zijn.

De groeiende wetenschappelijke aandacht voor televisie-amusement in het algemeen en televisiespelletjes in het bijzonder, heeft waarschijnlijk te maken met de verschuivende invalshoek van waaruit naar populair amusement wordt gekeken: niet meer vanuit de zender of de boodschap alleen, maar ook vanuit de actieve ontvanger. De bijdrage van G. De Meyer is alvast een pleidooi om spelprogramma's op die manier te analyseren. Verder geeft hij enkele elementen aan om deze televisiespelletjes te definiëren en om ze in te delen. J. Van den Bulck gaat in zijn bijdrage dieper in op de vraag in hoeverre de boodschap van de televisiespelletjes het maatschappelijk systeem reproduceren dan wel legitimeren, en op de vraag of ze wel effect hebben. Luc Meyermans, tenslotte, geeft een overzicht van kwissen en spelprogramma's die sinds het begin van de televisie in Vlaanderen zijn uitgezonden.